

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

10 de Coniunctione & Disiunctione quibus vtimur in Iure accrescendi
perpendendo in successioneibus, aliisque iuris negotiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

Aut si palam & aperte testatori maledixerit, & infans voces aduersus eum iactauerit. Si status ei controuersiam mouerit, d. l. si infanticidie. ¶ Aliquando & admittit hereditas, si ab vxore quam contra iuris prohibitionem accepit instituitur, l. 2. de iis quib. ut ind. P. l. fin. de leg. 1. vel ab vxore, quam prius polluerat per adulterium, l. Claudius Seleucus, 15. eo. ut. vel si meretrix instituitur a milite, l. mulierem, 1. q. eo. l. miles ita heredem § pen. de milit. test. P. vel si heres tacitam si dem accomodauerit de restituendo fideicommissio ei persone, cui relinqui prohibitum est, l. eum qui, 18. in prin. ¶ Sed & quando heres non implet voluntatem defuncti monitus intra annum, hereditas ei aufertur iure ciuili, aut hoc amplius, C. de fideicom. quamuis iure Gallico remedia alia prodita sint, vt cogatur officio iudicis, vel implere, vel cedere hereditati. ¶ Et ex his omnibus modis, interdum ad fiscum, cum suo onere deferunt hereditas, ut l. 3. § si ad Senat. Trebell. P. l. Statius Florus, § Cornelio, de in. ff. P. l. 1. § l. Claudius, de iis qui. ut ind. cum similib. interdum ad substitutos, interdum ad coniunctos per ius accrescendi. Quando autem ad fiscum hereditates deferantur, alibi latius dictum est in prima parte Syntagmatis, dum tractauimus de iis que in fiscu deferuntur, lib. 3. c. 12. Et paulo ante in hac tertia parte, in successioibus ab intestato, Sup. lib. 45. cap. 16. Quomodo vero per ius coniunctionis & accrescendi deferatur hereditas vel legati partes, dicendum nunc est. Et primum quidem de coniunctione, deinde de iure accrescendi, quibus istæ partes reprobatae vel ademptæ alii accedunt, maxime in Gallia, cuius moribus nullo fere casu, quod aufertur ab indignis, fiscu deferunt.

De Coniunctione & Distinctione, quibus utimur in iure accrescendi perpendendo in successioibus, aliisque iuris negotiis.

Cap. 10.

- 1 Coniunctio quid. Qui item distincti: & coniunctionis distinctio.
- 2 Verborum coniunctio quot modis fiat.
- 3 Coniunctio legalis alia, alia hominis que
- 4 Coniunctio hominis que ea dupl. ex. conuentionalis, testamentaria.
- 5 Coniunctio fit re, verbis, aut utroque modo.
- 6 Et re coniuncti qui.
- 7 Generi quando per speciem derogatur, & quando non.
- 8 Verbis coniuncti. Et re distincti, qui dicuntur.
- 9 Coniuncti re, & verbis qui.
- 10 Coniunctionum copulatarum exempla, & coniungendi formula.
- 11 Coniunctio ius accrescendi in quibus inducitur.
- 12 Et coniunctionis effectus, & rationes. § nu. 1. 2. & 13.

VT intelligamus utrum coniuncti vel distincti aliqui dicantur, & qui ad partem vacantem properant, & quando ius illis accrescit, inquirendum est de ipsa coniunctione, que explicat oppositam distinctionem. Coniunctio est, vt norunt omnes, copulatio, & daturum vel plurimum ad vnum proximitas maxima: inde dicuntur coniuncti. Vt distincti sunt, qui & separati dicuntur, in l. re coniuncti, in ver. Separatim, de leg. 3. l. si pluribus, de leg. 1. l. si separatim, de cond. i. & demonstr. in l. 1. § idem aut. § inter, de leg. 1. l. pen. de usufr. accresc. P. ¶ Coniunctio diuiditur in realem, verbalem, & mixtam, l. triplici, de verb. signif. l. re coniuncti, de leg. 3. Coniunctio que re fit, secundum diuersa negotia in multiplici est differentia. Nam dicimus matrimonium, viri & vxoris coniunctionem, l. de rit. nu. §. 1. de patr. pot. l. 1. § pen. de iust. & in. P. cum similib. eamque realem: vt animorum ex consensu per verba de presenti, verbalem, c. pen. § fin. de spon. Insuper, de regul. iur. Et consummatam, ex utroque mixtam. Item coniunctas personas, sanguine, vel affinitate, vel amicitia iunctas, de quib. in l. sed & ha persona, de procurat. P. per interp. Coniunctas tabernas, l. 1. de serui. lega. & sic de similibus.

¶ Verbis multa coniungimus, vel vnica tractatione, vel distinctioibus coniunctiuis, vel alio modo quo possit aliquid alicui applicari ita. Est & coniunctio dictionum, orationum, locutionum. Ceterum in hac successioibus & contractuum tractatione, non tã late vsurpatur coniunctio, quantum patere nominis generalis intelligentia potest.

¶ Sed ratione originis duplex coniunctio & distinctio, vt au. g. in l. quidam, de pecul. leg. 4. Explicat Iason, in l. re coniuncti, de leg. 3. nu. 41. dicitur: vel leg. 3. vel hominis. Legalis ea, que per legis

dispositionem inducitur, veluti dum vult lex, distinctiuam, aut vel, inter personas positam, reduci ad copulatiuam & coniunctionem, &c. l. fin. C. de ver. sig. c. in calice. de consecra. dist. 2. explicat Iason latius, in l. re coniuncti, nu. 41. q. 2. 4. 3. de leg. 3. Item & legis verbalis & realis coniunctio, vt in exemplo l. seruus communis, 66. de acquir. hered. P. Domini plures vnus serui communis heredis instituti, lege coniuncti dicuntur: & ideo vno iubente seruo hereditatem adire, pro sua parte quidem fit dominus hereditatis, & ceteris non iubentibus dominis, totius, tacitoq; iure omnes aliorum partes ei accrescunt. Cum etiam pluribus liberis, cessante legitima successione, bonorum possessio deferunt, beneficium edicti perpetui quibusdam omittentibus iis solis, qui bonorum possessionem agnouerunt, portionem non petentium accrescere, auctoritate legis in dubium non venit, l. vni. quan. non peten. par. peten. acor. l. 6. C. ut. 10. l. 1. § si nemo, ad Sena. Tertull. Coniunctio enim per legem vocatur, qui sunt eiusdem gradus, vt diximus in successioibus ab intestato. ¶ Coniunctio ab homine fit, quando is per suam dispositionem complectitur copulatiue duo vel plura, vel in vltima voluntate, vel in conuentione seu contractu. Vnde quædam hominis conuentionalis, quædam testamentaria dicitur coniunctio. Conuentionalis in contractu consideratur, de conuentionali tractat Iason, ad d. l. re coniuncti, nu. 44. § inter. § Bartol. in l. si mihi & Titio, de verb. oblig. P. que poterit intelligi ex his que dicemus de coniunctione testamentaria, que inuenitur vel circa institutionem, vel substitutionem, l. vni. § his ita definitis, de cad. toll. C. vel legata, aut fideicommissa, d. l. vni. § vbi autem, l. 1. § tot. de usufr. accresc. P. ¶ Coniunctionis materia ex qua constat, & vnde contraria distinctio consistit, vel ex re, vel ex verbis, vel ex re & verbis, l. triplici, 141. de ver. sig. Paulus, in l. re coniuncti, 87. de leg. 3. explicat his verbis. Re coniuncti videntur, non etiam verbis, cum duobus separatim eadem res legatur. Item verbis, non etiam re. Titio & Seio fundum æquis partibus de lego.

¶ Et coniuncti re qui concursu partes faciunt, d. l. vni. § vbi 7 autem ver. sin. vero non omnes, l. si fortis animum, C. de lega. § si eadem res, eo. apud Iustin. l. coniunctim, de leg. 3. l. 1. § inter, de usufr. accre. P. Possuntque esse coniuncti re, qui & verbis distincti dicuntur, l. si, § 1. qui. mod. usufr. amittit. l. si pluribus, de leg. 1. Re coniuncti tamen non dicuntur, quibus eadem quantitas legata est, si verbis separantur, sed potius multiplicata summa videtur: nisi de contraria voluntate appareat, vt in l. si pluribus, 45. de leg. 2. l. quingenta, 12. de probat. P. Vbi autem verba coniungunt, & rei coniunctio est, quantitas vni sola debetur, l. si quis testamento, 82. de leg. 1. Quod autem quidam putant, in stipulationibus, mihi decem, & Titio decem promittis, l. stipulatio ista, 38. § alteri, ver. cum qui dicit. l. eum qui ita stipulatur, & l. si mihi & Titio, de verb. oblig. esse quantitatis coniunctionem, falluntur, quum tantum decem cententur in promissione: non ea ratione, quia coniunctim promissum fit, sed quia quod pertinet ad tertium, stipulatio alteri facta, si nostra non interest, inutilis fit, d. l. stipulatio ista, § alteri, de verb. oblig. l. quo tutelæ, § fin. de reg. iur. l. quacunque, de actio. P. l. ut inter, C. de inutil. stip. § alteri, eo. in. apud Iustin. Neque etiam re coniuncti dicuntur illi, quorum vni genus, alteri species relicta est: quia species subducta de genere, in genere non continetur, & per speciem generi derogatur, l. vxorem, § felicissimo, & l. seruus vrbanius, § si. de leg. 3. Attamen re & re dicuntur re coniuncti, quorum vni totum integrale, quod non nisi cum suis partibus tale dici potest, vedomus: alteri vero pars legata est, l. si alii, de usufr. leg. P. l. idem Nerarius, § si. cum duob. l. seg. de usufr. accresc. P. Sitamen totum, partium dilectione facta nomen retineat, non erunt re coniuncti, l. quod in rerum, § pen. de leg. 1. præterquam, si post partes legatas, totum alicui postea legetur, iuxta l. Menio, 42. de leg. 2. Contra quam accidat, quando alicui primum hoc totum, & postea alii pars legatur, l. cum quasi, C. de leg. 1. eo quod per speciem, vt dictum est, generi derogatur, d. l. vxorem, § felicissimo, & d. l. seruus vrbanius, § fin. in omni iure, de reg. iur. ¶ Verbis coniuncti dicuntur, quos verborum a testatore prolatorum complexus, portionibus proindiuiso factis, ad eandem rem coniunctim vocat, l. triplici, de verb. sig. l. huiusmodi, § quibus, de leg. 2. Portionum appositio facit distinctos re, & ita re non sunt tunc, sed verbis coniuncti, l. vni. § vbi autem, ver. sin. autem omnes, de cad. toll. Exigimus tamē propter ius accrescendi, ita fieri. Nam si partes discretæ sint, cessat ius illud, l. velle dicimus, de verbo, sig. P.

¶ Re & verbis coniunctos ex istis intellige, si utroque modo coniuncti inueniantur. Idq; planum magis fiet, si formulas coniunctionis, vel a lege vel ab homine prolatas, excutias. In verbis,

vel scriptis vel prolatis. Etenim & re & verbis coniunctio fit di-
 10 ctionibus vel prolatis, vel scriptis. ¶ Coniunctiones copulati-
 uas vel norunt grammaticè esse, & que, cum, &c. quæ & vim suam
 apud Iurificonfultos retinent in eadem oratione, d. l. triplici, vide
 l. sicut, §. 1. quibus modis vsufr. amitta. §. si eadem res, de legat. ap. In-
 stitua. l. si quis Titio, §. de vsufr. accresc. non si inter duas vel plures:
 quo casu vim suam amittit copula, quod pertinet ad vim iuris ac-
 crescendi, l. 1. de iis qui not. insti. P. Coniunctio quippe verbalis in-
 ducitur ex vnitatem sermonis, d. l. triplici. ex collectiuis & plurali-
 bus dictionibus, l. si pro filio, de vulga. Exemplum coniunctionis
 realis, fundum Sempronianum Titio lego. Eundem fundum Caio le-
 go, vide Iaso. in l. re coniuncti, nu. 17. de legat. 3. Verbalis & non realis
 exemplum, Titio & Meuius ex parte dimidia heredes sumo, d. l. tri-
 plici. Vel, Titius cum Meuius ex parte dimidia heredes sumo, d. l. tri-
 plici. Vel, Titius cum Meuius, detrahi articuli & copulæ, & que, cum, &c. simili-
 les, d. l. triplici. veluti, Lucius, Publius, Menius, heredes sumo.
 Sed ratio est, quia comma seu incitum, positum in oratione post
 Lucius Titius, habet vim coniunctionis. Vt quando etiam in ora-
 tione plura coniungenda sunt, comma habet vim coniunctionis,
 & vt si dicamus, domini, serui, liberi, parentes interfuerunt, idem
 est ac si diceremus, domini & serui, & liberi & parentes interfue-
 runt. Alia exempla eorum, qui re tantum coniuncti dicantur,
 verbis autem distincti, vt si Titio primum lego Stychem, deinde
 eundem lego Meuius. Nam Titius & Meuius verbis dicantur dis-
 iuncti & separati, re autem coniuncti, §. si eadem res, de legat. apud
 Iust. in l. 1. si idem est, §. si de vsufr. accresc. P. cum non videatur fu-
 ille testatori animus adimendi primo, l. si pluribus, de legat. 1. Verbis
 autem tantum coniuncti dicantur, & distincti re, si dictum, Titio
 & Meuius pro æquis portionibus, lego, l. si ita quis, de hered. insti. Por-
 ro, vt coniuncti re dicantur, necessarium est, vnam eandemque
 rem, vel vnam eandemque rei portionem, legatam vel relictam
 esse duobus vel pluribus, vt in l. Meuius, de legat. 2. Nam si quis ita
 dixerit, fundi dimidiam portionem lego Titio: alteram Meuius: illi
 nec re, nec verbis coniuncti erunt, l. & Proculo, eod. sed omnino
 & re & verbis distincti seu separati. Re & verbis ita potest etiam
 dici coniunctio, Titio & Meuius Stychem lego, quia vtrique sic in
 solidam eadem oratione verborumque conceptione legatam
 videtur, & concursu faciunt partes. l. coniunctim, de leg. 3. d. si ea-
 dem res, l. quidam re legat, §. si iuncta l. vtrum, de reb. dub. P. l. si mi-
 bi & Titio, de legat. 1.

¶ Ceterum iste coniunctiones non omnium negotiorum
 faciunt eandem resolutionem, sed eorum quæ idonea sunt ad sus-
 cipendam coniunctum. Et proinde in vltimis maxime voluntati-
 bus, in quibus pluribus quis legare vel relinquere potest, locum
 habet. At in stipulationibus, non ita: nam in illis natura contra-
 ctus repugnat, quia alteri nemo stipulari potest: ideo nec concur-
 sus, nec ius accrescendi semper locum habet in illis, l. si mihi & ti-
 bi, §. l. stipulatio ista, §. alteri, de ver. oblig.

¶ Fines ¶ & effectus coniunctionis adferuntur 3. a Bart. in l. re
 coniuncti, de leg. 3. num. 19. quem aliqui in aliquibus improbat.
 Dico tamen ex coniunctione inductum, vt ad vnam rem duo vel
 plures vocati videantur, ex concursu æqualiter diuidendam, l. si
 quis Titio, §. de vsufr. accresc. P. l. inter dum, de hered. insti. in l. plane in
 1. de legat. 1. quia pro eadem persona coniuncti habentur, propter
 sermonis vnitatem, l. vnica, §. bis ita, de cad. toll. C. Alius effectus, in
 substitutionibus familiaris, vt substitui inuicem in reciproca sub-
 stitutione, secundum ordinem coniunctionis factæ in institutio-
 ne, censentur vocati ad deficientis partem, l. coheres, §. discretas,
 de vulga. Postremus & præcipuus vt ex coniunctione fiat ius ac-
 crescendi, & non decrescendi, l. triplici, de verb. sig. l. re coniuncti, de
 leg. 3. de quibus mox dicendum est. ¶ Rationes autem, quæ in iuris
 accrescendi tractatione adferuntur, huic coniunctioni adiun-
 gere licebit. Equum etiam & iustum visum est, vt quos voluntas
 testatoris sermonibus coniunxit, ex eius voluntate coniunctos
 existimemus. Nemo enim dixisse existimandus est, quod mente
 prius non agitauerit: nec aliud, quam quod vox significat, l. Labeo,
 de sup. l. legat. P.

De Iure Accrescendi, & Non decrescendi.
 Cap. II.

- 1 Ius accrescendi & decrescendi ex promissione legis nascitur.
- 2 Accrescendi ius quid: & distinctio, in non decrescendi & accrescendi.
- 3 Ius non decrescendi quid, & eius cum iure accrescendi differen-
 tia & num. 4.

- 5 Accrescendi iuris res, ex contractu, iudicio, & hereditaria.
- 6 Iurisdictiones vtriusque iure accrescendi.
- 7 Ius accrescendi quale inter coniunctim vocatos ad successionem
 coniunctione legali.
- 8 Ius accrescendi inter coniunctos voluntate hominis, quomodo lo-
 cum habeat, & seq.
- 9 In iure accrescendi quando portio portioni vel persona accrescat.
- 10 Verbis coniuncti vtriusque iure accrescendi.
- 11 Re & verbis simul coniuncti, quomodo iure accrescendi vtriusque.
- 12 Disiuncti num vtriusque iure accrescendi.
- 13 Ius accrescendi in quibus casibus locum non habeat, & sequent.
- 14 Fideicommissaria restitutio non habet ius accrescendi, contra di-
 recta: & quare.
- 15 Ius accrescendi prohiberi potest a testatore expresse vel tacite. Nec
 habet locum inter succedentes diuerso iure: vel si contra volun-
 tatem testatoris succedant, nu. 16. & 18.
- 17 Alimentorum cassare relicta quare non admittant ius accrescendi.
- 19 Ius accrescendi non habet locum post aditam hereditatem, quo-
 modo intelligatur, & exceptiones.
- 20 Ius accrescendi an inducitur iure 12. tabul.
- 21 Ius accrescendi & non decrescendi quando iniuris & cum auctori-
 tate onere inungat partem.
- 22 Ius accrescendi an pro virili, an alio modo pro portionibus ac-
 crescat.
- 25 Coniunctorum qui preferantur, an re tantum, an verbis tantum,
 an vtriusque coniuncti: & num. coniunctus preferatur substitui-
 to vulgari, nu. 24. 25. & 26.
- 27 Coniuncti post substitutum vocantur, si deficiat.
- 28 Iuris accrescendi finis, effectus, & rationes, nu. 29.

¶ Vo ¶ sunt, quæ pendent ex coniunctione hominis vel legis, i
 Ius accrescendi videlicet & decrescendi, quæ ex promissione
 legis oriuntur, l. si in testamento, in si. de vulg. P. ex qua coniunctus ad
 portionem vacantem coniuncti, veluti ex substitutione testato-
 ris, vocatur, l. si Titio & Meuius, §. 1. de leg. 2. Eadem fere ratione,
 qua leges substitutiones vulgares admiserunt aliquando, ne vol-
 untates defunctorum irritæ fierent & caducæ, l. vnica, in prin. de
 ca. tollen. Vocat & Iason ius accrescendi, tacitam substitutionem,
 Iaso in l. re coniuncti, nu. 32. de legat. 3. Et iure quidem Pandectarum,
 ius non decrescendi a iure accrescendi distinctum nomen non
 habebat, sed accrescere dicebatur & quod non decresceret, l. hec
 scriptura, §. si de cond. & dem. P. iure tamen codicis, distinctum no-
 men ius decrescendi habuit, l. vni, §. vbi autem, vers. si in vero non
 omnis, de cad. toll. C. ¶ Ius accrescendi, est ius, quo portio non a-
 gnita vel defecit iusta agnitione, portioni agnita, vel personæ ha-
 bentis portionem accedit, vel communicatur, probant finitionem,
 l. 2. & 4. de vsufr. accresc. l. si seruus communis, §. si de acqu. here. l. si ex
 pluribus, de leg. 1. hered. Ius accrescendi, generali nomine, in ius ac-
 crescendi, & ius non decrescendi diuiditur. Ius accrescendi iam
 definitum est, in quo portioni portio accedit non agnita vel de-
 fecta domino, seu repudiata, vt in questione l. si minor 25. annis, C. i.
 de acq. her. P. vel quæ pro non scripta habeatur, vt in l. vni, §. pro se-
 cundo, de cad. toll. C. vel vere caduca sit, in d. l. vni, §. in nouissim. Et
 ita portio portioni regulariter dicitur accrescere, l. si totam, de
 acq. here. P. Et vt dictum, aliquando personæ: vt in vsufructu con-
 iunctim pluribus legato, cuius pars repudiante vel deficiente vno,
 defertur vsufructuario coniuncto, non domino proprietario, in l.
 si Titio, in si. & l. inter dum accrescendo, de vsufr. P. l. an eadem, in
 fine princip. de re iudic. P.

¶ Ius non decrescendi est, ius quo portio non acceptata a co-
 iuncto per concursum, remanet apud coniunctum aliam portio-
 nem habentem, d. l. vni, §. vbi autem, vers. si in vero. Differunt au-
 tem, vt enleatibus iure accrescendi, iniuris non accrescat portio
 delata deficientis, d. l. vni, §. vbi autem, l. si minor 25. annis, de acq. her. P.
 contra, si veniant per ius non decrescendi, l. neminem, de legat. 2.
 quæ ius cui totum ab initio delatum est, partem acceptare, partem
 vero repudiare non potest, d. l. neminem, & l. cui fundus, de cond. &
 demonstr. Quod tamen intellige de legatis, vt portiones non ac-
 crescant nisi volentibus. Si enim quæstio sit de hereditate, & in-
 iuris, tunc ad eum deficiente portio accrescit, d. l. vni, §. vbi au-
 tem, de cad. toll. Quia nemo pro parte testatus, & pro parte inte-
 status in paginis decedere potest, l. ius nostrum, de reg. iur. Et ita
 explicat Iason, in l. verbis coniuncti, num. 5. de leg. 3.

¶ Item secundo qui veniant per ius accrescendi, tenentur 4
 subire onus delatæ portionis, d. l. vni, §. pro secundo. non etiam qui
 iure